

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W SOLCU KUJAWSKIM ZA
2020 ROK**

Spis treści

I WPROWADZENIE	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	11
III. REALIZACJA ZADAŃ.....	15
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	16
2. Zadania własne gminy	21
2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń	21
2.2 Usługi opiekuńcze	23
2.3 Domy Pomocy Społecznej.....	24
2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej	25
3. Zadania zlecone gminie.....	26
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	26
3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	26
3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.	27
3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus.....	28
3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”	29
3.6. Fundusz alimentacyjny	29
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	29
3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej.....	29
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM	33
1. Kontrakt socjalny.....	33
2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”	33
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU	35
1. Środowiskowa praca socjalna.....	35
2. Gminny asystent rodziny.....	35
3. Wsparcie specjalistów	37
VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	39
1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin	39
2. Wolontariat w MGOPS	40

3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej	40
4. „Wspieraj seniora”	41
VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM.....	43
VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej	45
1. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”	45
2. „Między nami aktywnymi Seniorami”	46
3. „Aktywni wykwalifikowani”	49
IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY	51
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:	51
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:	51
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:	52
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:	52
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:	52
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:	52
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:	52
X. PODSUMOWANIE	53
X. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2021 ROKU	57
SPIS TABEL.....	60
SPIS WYKRESÓW.....	60

I WPROWADZENIE

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2020 roku. Mijający rok upłynął pod znakiem dużych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Szczególne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania służb społecznych miała ogłoszona w marcu 2020 roku pandemia koronawirusa SARS-Cov-2 i związane z nią obostrzenia. Wiele z zaplanowanych na ten okres działań nie zostało zrealizowanych, a wsparcie, które miało miejsce w 2020 roku, odbywało się z zachowaniem szczególnej ostrożności i zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) i Ministerstwa Zdrowia (MZ).

Działania Ośrodka nakierowane są na wspieranie mieszkańców miasta Solec Kujawski, wiązały się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców miasta.

Ośrodek skutecznie wykorzystywał środki zewnętrzne, w efekcie rozbudowując ofertę dostosowaną do zindywidualizowanych potrzeb mieszkańców, jak również dostosowując strukturę Ośrodka do zmieniających się potrzeb. W 2020 roku realizowane były trzy projekty dzięki absorpcji środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zadania w ramach projektów, w kolejnym okresie, przyczynią się jeszcze bardziej do skuteczniejszego i intensywniejszego udzielania wsparcia mieszkańcom miasta Solec Kujawski.

Szczególny wymiar miała również współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na pozyskiwaniu środków i realizowania wspólnie projektów, skierowanych do zróżnicowanych grup mieszkańców Solca Kujawskiego.

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników. Warto podkreślić, że Ośrodek kontynuował w 2020 roku świadczenie wysokospecjalistycznych usług (w tym asystenta rodziny).

W 2020 roku Urząd Miejski w Solcu Kujawskim przekazał na realizowanie zadań Ośrodka zrewitalizowany budynek przy Placu Jana Pawła II 4, w którym został utworzony Klub Samopomocy „Stokrotka” w ramach projektu pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami”, powstały 3 mieszkania chronione wspierane w ramach projektu pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”, sala szkoleniowa w ramach projektu pn.: „Aktywni wykwalifikowani”, sala wystawowa Warsztatu Terapii Zajęciowej. Ponadto w Ośrodku wprowadzono zmiany organizacyjne, wraz z którymi do nowego budynku zostały przeniesione: sekcje usług pomocy społecznej, usług opiekuńczych, zespół ds. usług pomocy społecznej, stanowisko głównego specjalisty pracy socjalnej ds. osób starszych i niepełnosprawnych oraz biuro projektowe.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z wychowaniem.

W 2020 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej udzielono pomocy przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

Tabela 1 Kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2020 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej	701,00 zł
Dla osoby w rodzinie	528,00 zł

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

Tabela 2 Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2020 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	1.051,50 zł
Dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	792,00 zł

W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłków na podstawie Uchwały Nr II/23/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Ośrodek udzielał pomocy na dofinansowanie do opłat za gaz, energię elektryczną, opał przekazując środki na konta. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmocnienia rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do

alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz uchwały w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”. Wszystkie działania podejmowane w 2020 roku oparte były o wspomniane ustawy oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020;
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023;
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 ze zmianami;
4. Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
5. Zarządzeniem Nr IV/75/18 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 29 maja 2018 roku, w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
6. Uchwałą Nr XIV/129/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 ze zmianami;
7. Uchwałą Nr XIV/128/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 ze zmianami;
8. Uchwałą Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 ze zmianami;
9. Uchwałą Nr II/111/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie realizacji ze środków Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych programu „Asystent osoby niepełnosprawnej – edycja 2019 – 2020”;

10. Zarządzenie Nr V/29/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 3 lutego 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;
11. Uchwała Nr XVI/148/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania;
12. Zarządzenie Nr V/65/20 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr IV/176/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 5 grudnia 2017 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta i Gminy Solec Kujawski;
13. Uchwała Nr XVIII/157/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie zmian uchwały w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Solec Kujawski lub jej jednostkom podległym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną;
14. Uchwała Nr IX/76/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej Gminy Solec Kujawski na lata 2019 – 2025;
15. Uchwała Nr XXII/198/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie przyjęcia do realizacji projektu pod nazwą „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020;
16. Uchwała Nr XXII/199/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 roku w sprawie przystąpienia do realizacji programu „Wspieraj Seniora”;
17. Uchwała Nr XIII/110/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia;
18. Uchwała Nr XIII/113/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 – 2022.

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1876),
2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zmianami),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zmianami),
4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r., poz. 276 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 752 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 517),
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 217 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 176),
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1878 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 730 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 685),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 266 ze zmianami),
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 60 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zmianami),
9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zmianami),
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 53 ze zmianami),
11. Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zmianami),

12. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1057),
13. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zmianami),
14. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zmianami),
15. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r., poz. 554 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zmianami),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zmianami),
17. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
18. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1282),
19. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zmianami),
20. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1297),
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zmianami),
22. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim,
23. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. w 2019 r., poz. 1111 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 821),
24. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r., poz. 473 ze zmianami; Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).
25. Uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start” (M.P. 2018 poz. 514),

26. Uwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową – Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka oraz portal społecznościowy Facebook, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO– GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej. Dzięki zmianom organizacyjnym pracownicy Ośrodka działają tak, aby funkcjonalność usług i wsparcia Ośrodka była najbardziej optymalna dla mieszkańców miasta.

Według stanu na 31.12.2020 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było **60** osób, w tym w Warsztacie Terapii Zajęciowej – **11** osób i **6** osób w sekcji świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych i spraw alimentacyjnych.

Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prowadzona w Ośrodku działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędny do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Solca Kujawskiego. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

szkolenia i kursy:

- „Rodzinny wywiad środowiskowy 2020” – 2 osoby;
- „Rodzina w kryzysie – zadania i kompetencje służb pomocowych” – 2 osoby;
- „Szkolenie dla pracowników socjalnych” – 6 pracowników;
- „Asystent rodziny – metodyka, usprawniania i dokumentowanie pracy z rodziną” – 2 osoby;

- „Kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia” – 1 osoba;
  - „Zamówienia publiczne w projektach unijnych” – 2 osoby;
  - „Szkolenie dla użytkowników systemu POMOST” – 2 osoby
  - „Komunikacja bez przemocy” – 2 osoby;
  - „Ustawa o pomocy społecznej” – 2 osoby;
  - „Działalność jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w 2020 roku z punktu widzenia kontroli RIO oraz kontroli z urzędu/starostwa” – 2 osoby
  - „Praktyczne warsztaty korzystania z platformy ePuap” – 1 osoba;
  - Szkolenie online i konsultacje z dr Mazurkiewiczem – 1 osoba;
  - „Ustawa o pomocy społecznej” – 1 osoba;
  - „Jak utrzymać trwałość projektu i nie narazić się na zwrot (...)” – 1 osoba;
  - „Zastosowanie KPA w systemie pomocy i wsparcia społecznego” – 2 osoby;
  - „Strategor. Opracowanie narzędzia do programowania strategicznego w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na poziomie lokalnym JST” – 1 osoba;
  - „Mobilny urzędnik. Poprawa dostępności usług publicznych dla mieszkańców(...)” – 2 osoby;
  - „Poradnik dla kadr pomocy społecznej na czas pandemii” – 1 osoba;
  - „Kompetentny zespół” – 2 osoby;
  - „Warsztaty dotyczące usług społecznych w społeczności lokalnej” – 2 osoby;
- konferencje, seminaria i spotkania:**
- Konferencja „Wyzwania ochrony danych osobowych” – 4 osoby;
  - Konferencja regionalna podsumowująca programy społeczne rządu w województwie kujawsko-pomorskim – 1 osoba;
  - Spotkanie w sprawie projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” – 2 osoby;
  - Konferencja dotycząca powstawania Centrum Usług Społecznych – 2 osoby;
  - Konferencja pn.: „Wykluczenie – konteksty, następstwa, sposoby przeciwdziałania” – 2 osoby;
  - Spotkanie w sprawie Strategii Polityki Społecznej Województwa – 1 osoba;
  - Spotkanie PO PŻ 2014-2020. Podprogram 2020 – 2 osoby.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka.

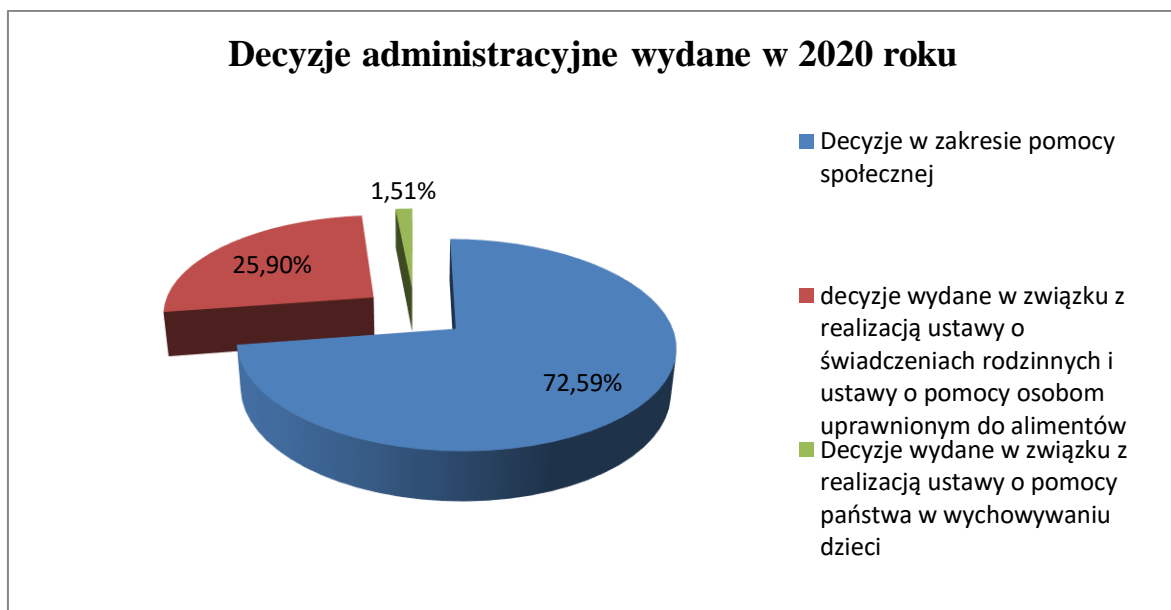
III. REALIZACJA ZADAŃ

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, z wyłączeniem szeroko rozumianej pracy socjalnej i poradnictwa.

Tabela 3 Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba 2019r.	Liczba 2020r.
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	3.454	3.367
liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	2.194	2.444
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	952	872
liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie wychowawcze 500+	208	51

Wykres 1 Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2020 r.

W 2020 roku zdecydowana większość wydanych decyzji administracyjnych związana była z realizacją ustawy o pomocy społecznej, jako głównych zadań realizowanych przez Ośrodek. Spadek liczby wydanych decyzji dotyczących realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „Program 500+” wynika ze zmiany

w ustawie z 2019 roku, konsekwencją której było wprowadzenie zasady dotyczącej załatwiania spraw poprzez wydanie informacji o przyznaniu świadczenia 500+.

1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2020 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych;
- 3) opracowanie i realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) opieka nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni;
- 10) realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 11) realizacja zadań wynikających z ustawy o kombatantach, oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej;
- 12) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 13) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";

- 14) zapobieganie samotności osób starszych i niepełnosprawnych, tworzenie warunków i stymulowanie kontaktów w ramach środowiska rodzinnego, lokalnego i sąsiedzkiego;
- 15) organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomocy sąsiedzkiej w środowisku zamieszkania;
- 16) prowadzenie usług społecznych i zdrowotnych;
- 17) realizacja zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”;
- 18) realizacja innych zadań wynikających z przepisów prawa.

W realizacji zadań w 2020 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającym w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2020 roku wydatkowano łączną kwotę 29.983.818,68 zł., z tego:

- w ramach zadań własnych gminy – 4.836.956,13 zł.,
- w ramach zadań zleconych gminie – 23.846.607,64 zł.,
- w ramach zadań własnych dotowanych – 989.024,45 zł.
- w ramach realizacji projektów unijnych – 311.230,46 zł.,

W ramach zadań własnych gminy, Ośrodek pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 865.200,00 zł. z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości 44.760,00 zł.

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku zamieszkiwało **15.830** mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła **272** osoby. W porównaniu z 2019 rokiem liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie wzrosła o 44 osoby.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej (łącznie z pracą socjalną) skorzystały **581** rodzin - **1 094** osoby w tych rodzinach. Każda osoba/rodzina będąca klientem Ośrodka objęta była podstawową pracą socjalną. Nie wszyscy korzystali ze wsparcia finansowego, lecz objęci byli wyłącznie pracą socjalną. Z tego rodzaju wsparcia w 2020 roku skorzystało **205** rodzin – **342** osoby.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2020 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 4 Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2020 roku w odniesieniu do roku 2019. (Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.)

Powody przyznania pomocy przez MGOPS w 2020 r. w odniesieniu do 2019 r.				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2019 rok		2020 rok	
Ubóstwo	202	417	186	408
Bezrobocie	120	287	93	237
Długotrwała lub ciężka choroba	259	415	244	360
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	115	440	95	372
Niepełnosprawność	164	328	171	317
Alkoholizm	55	70	37	41
Bezdomność	21	29	12	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	45	231	41	205
Przemoc w rodzinie	1	1	7	32
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	3
Zdarzenie losowe	2	7	2	5
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Narkomania	2	3	2	2

Zdanych w tabeli wynika, że nastąpił spadek osób korzystających z pomocy społecznej. Wpływ na tę sytuację może mieć poprawa sytuacji materialnej rodzin

w związku z wieloma programami pomocowymi rządu takimi jak: świadczenie wychowawcze 500+, „Dobry Start” (świadczenie 300+) oraz 500+ dla osób niepełnosprawnych. Są osoby, które po otrzymaniu w/w świadczeń rezygnują z finansowej pomocy społecznej. Zauważyć można duży wzrost osób objętych pomocą z związku z przemocą w rodzinie. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma dysfunkcjami, z którymi nie potrafi sobie poradzić. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniem się ich na wysokim poziomie Ośrodek stara się dostosowywać formę i zakres świadczeń do potrzeb w celu poprawy występowania w/w zjawisk.

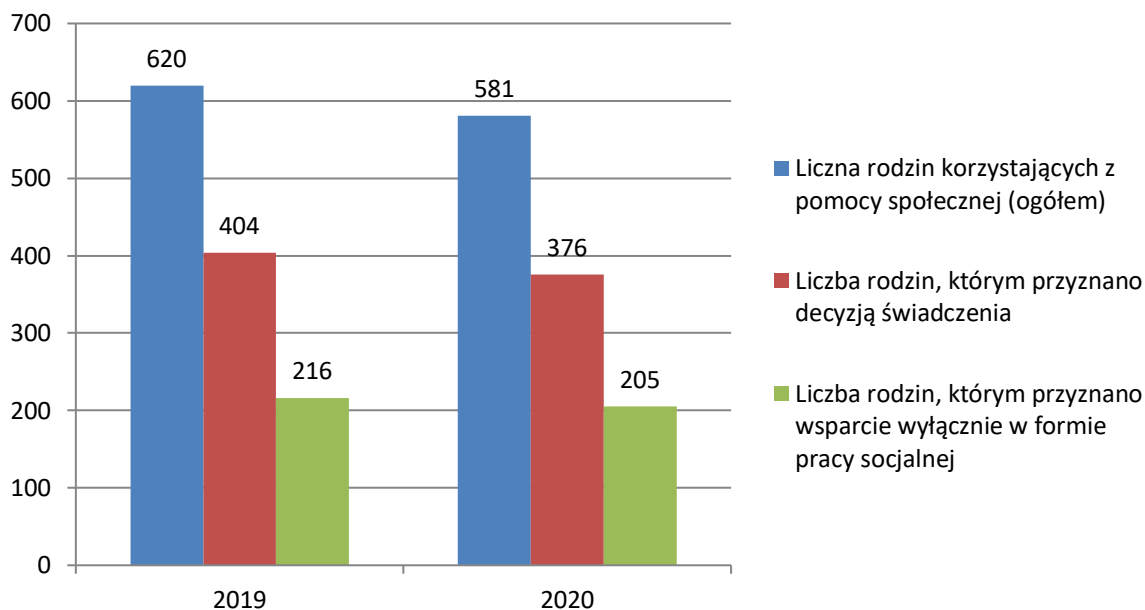
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	620	1 243	581	1 094
1 osoba w rodzinie	319	319	331	331
2 osoby w rodzinie	151	302	128	256
3 osoby w rodzinie	60	180	47	141
4 osoby w rodzinie	39	156	33	132
5 osób w rodzinie	30	150	27	135
6 i więcej osób w rodzinie	21	136	15	99
Rodziny z dziećmi, w tym:	153	600	124	487
z 1 dzieckiem w rodzinie	55	153	44	122
z 2 dzieci w rodzinie	51	190	42	155
z 3 dzieci w rodzinie	29	145	21	104
z 4 dzieci w rodzinie	11	62	13	76
z 5 dzieci w rodzinie	5	35	2	15
z 6 i więcej dzieci w rodzinie	2	15	2	15
Rodziny emerytów i rencistów	156	219	151	213

W 2020 roku spadła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2019 o 6,71%. Największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wynosił 56,97% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 22,03% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. O 29 spadła liczba rodzin

z dziećmi korzystających z pomocy społecznej. Zjawisko to wskazuje na wnikliwą ocenę przez pracowników socjalnych Ośrodka sytuacji finansowej, zdrowotnej, socjalnej i bytowej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz właściwą interpretację przepisów prawa obowiązującego w tym zakresie a ponadto obrazuje zmniejszający się zakres ubóstwa.

Wykres 2 Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2019-2020

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. Bez względu na powód zgłoszenia się do Ośrodka, każda osoba objęta była podstawową pracą socjalną, a gdy sytuacja tego wymagała, wzmożoną pracą socjalną. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W celu najlepszego zaopiekowania się osobami i rodzinami, które wymagają wsparcia,

dokonano w Ośrodku zmiany organizacyjnej, polegającej na odłączeniu pracy socjalnej od postępowania administracyjnego.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 6 Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i informacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej dot. zobowiązań alimentacyjnych rodzin osób przebywających w DPS	13
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	6
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	58
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	23
postępowanie w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	14
Wydawanie zaświadczeń	33
Wydawanie opinii na potrzeby PCPR i innych MOPS na temat aktualnej sytuacji rodzin biologicznych oraz ocena zasadności pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej	45
Pomoc w ustalaniu odpłatności za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	8
Wniosek o ściganie przestępstwa określonego w art. 209 §1 kodeksu karnego	25

2. Zadania własne gminy

2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

Zasiłki stałe – wypłacono **694** świadczeń **60** rodzinom na łączną kwotę **302.471,61** zł. Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej,

stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 645 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłki okresowe – wypłacono **606** świadczeń **110** rodzinom na łączną kwotę **188.698,19 zł**. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze – wypłacono **347** świadczeń **177** rodzinom na łączną kwotę **77.795,28 zł**. W ramach tych zasiłków wypłacano: specjalne zasiłki celowe, które otrzymało **87** rodzin na łączną kwotę **27.977,22 zł**, oraz zasiłki celowe z tyt. zdarzenia losowego, które wypłacono **2** rodzinom na łączną kwotę **2.117,68 zł**.

Pomoc realizowana w formie **jednego gorącego posiłku z tyt. kwarantanny** dla **2** rodzin na łączną kwotę **237,40 zł**.

W ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata **2019 - 2023** zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko–Pomorskim pomocą objęto **486** osób. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego spadła o 15,63%.

Na ten rodzaj pomocy wydatkowano kwotę **272.500,00 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81.750,00 zł,
- dotacja – 190.750,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **132** osoby,
- zakup posiłków dla dorosłych – **19** osób,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **470** osób.

W porównaniu z rokiem 2019 o 12,48% spadła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, z jednoczesnym spadkiem o 19,02% liczby zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

2.2 Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2020 roku objęto ogółem **115 rodzin**. Zrealizowanych zostało 18.672 godzin świadczeń. Pełen koszt realizacji usług opiekuńczych wyniósł **504.144,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **27 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych. Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się stale na wysokim poziomie, i świadczy to o coraz większym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
- umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej;
- wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu „Opieka 75+”, w formie usług opiekuńczych zostało objętych **9** osób, w wieku powyżej 75 roku życia, którym łącznie zrealizowano **1.187** godzin świadczeń. Były to osoby, który dotąd nie korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych, jak również osoby, które wymagały zwiększenia dotychczasowej ilości godzin usług. Ośrodek pozyskał na realizację Programu „**Opieka 75+**” z budżetu państwa kwotę **16.024,50 zł**.

W ramach programu „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” 12 osób objętych było wsparciem asystenta. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 1.752 godziny wsparcia, z czego: 1.087 godzin wsparcia zrealizowano dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności a 665 godzin wsparcia dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Łącznie na ten cel w 2020 roku wydatkowano 50.725,36 zł.

W ramach projektu pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych**” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w okresie sprawozdawczym 12 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin dla jednej osoby był w przedziale od 2 do 4 godzin tygodniowo. W mieszkaniach chronionych wspieranych, utworzonych w ramach projektu, 3 uczestników otrzymało wsparcie opieki środowiskowej w wymiarze 3 godzin dziennie przez 7 dni w tygodniu.

W ramach projektu pn.: „**Między nami aktywnymi Seniorami**” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w okresie sprawozdawczym 25 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia terapeuty zajęciowego i/lub psychologa w miejscu zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin to: od 4 do 8 godzin miesięcznie wsparcia terapeuty zajęciowego i/lub do 2 godzin miesięcznie wsparcia psychologa.

W roku 2020 w Ośrodku funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, z której mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością, w której znajdowały się:

- 3 wózki inwalidzkie,
- 2 balkoniki – 4 kołowe,
- 2 balkoniki kroczące,
- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy,

2.3 Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych,

kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS 5 osób z terenu Gminy Solec Kujawski, z czego 1 osoba nadal czeka na przyjęcie a 1 zmarła.

Pomocą w tej formie objęto narastająco **15** osób, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **6 osób**,
- dla osób somatycznie chorych – **5 osób**,
- dla osób w podeszłym wieku – **2 osoby**,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – **2 osoba**.

Z osób objętych pomocą w okresie sprawozdawczym zmarły **2** osoby.

2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej,
- w drugim roku ponosić będzie 30%,
- w trzecim i następnych latach 50%.

W 2020 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **35** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 5 dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej – 5 dzieci;
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej – 23 dzieci;
- w rodzinnym domu dziecka – 1 dzieci;
- w niezawodowej rodzinie zastępczej – 1 dziecko.

W roku 2020 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **126.005,28 zł**. Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **103.400,88 zł**.

W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił spadek kosztów związanych z odpłatnością za dzieci przebywających w pieczy zastępczej, związane jest to z tym, iż w okresie sprawozdawczym w pieczy zastępczej przebywało mniej dzieci, niż w roku poprzednim.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2020 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w roku 2020 dwoje dzieci powróciło z pieczy zastępczej, z czego jedno powróciło do rodziny biologicznej a jedno się usamodzielniało.

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto **12** dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga lub rehabilitanta.

Liczba świadczeń wyniosła **605** godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **30.205,00 zł**. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 49,00 zł. i rehabilitanta 65,00 zł.

3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W rozdziale 852502 realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski

i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2020 r. stanowiły kwotę **4.893.978,39 zł.**, z czego z dotacji Wojewody wydatkowano **4.737.521,00 zł.**, w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4.373.557,99 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	236.093,55 zł,
• koszty obsługi	127.869,46 zł.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego **156.457,39 zł.**

3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **723** rodziny;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało **305** rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymało **81** rodzin;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało **97** dzieci;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymało **146** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia otrzymało **118** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia otrzymało **9** osób;

Łącznie w **2020 r.** wydano **752** decyzje administracyjne, na podstawie których wypłacono **14.689** świadczeń, z czego m.in.:

- **9.336** świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- **101** świadczeń - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- **804** świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,

- 12 świadczeń – zasiłki dla opiekunów,
- 72 świadczenia – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- 358 świadczeń – świadczenia rodzicielskie,
- 4.002 świadczenia – zasiłki pielęgnacyjne.
- 4 świadczenia – „Za życiem”

Tabela 7 Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2020 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2019		Rok 2020	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	351.417,00	385	333.271,00	358
2.	Zasiłki rodzinne	843.753,96	7.670	658.069,83	5.863
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
	urodzenia dziecka	27.123,36	32	28.602,28	40
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	82.192,92	245	55.614,85	157
	samotnego wychowywania dziecka	67.740,71	378	72.694,38	405
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	8.998,14	103	5.772,36	65
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	55.383,67	536	53.698,05	499
	rozpoczęcia roku szkolnego	39.927,90	1.062	31.392,79	806
	pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.596,30	18	2.371,14	22
	pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	26.564,03	442	18.541,18	310
	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	122.020,55	1.342	105.089,85	1.169
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	751.393,00	3.966	863.257,00	4.002
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.152.554,00	733	1.448.784,00	804
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	136.000,00	136	101.000,00	101
7.	Zasiłki dla opiekunów	11.160,00	18	7.440,00	12
8.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	31.620,00	51	44.640,00	72
9.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	4.000,00	1	16.000,00	4

3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2020 roku kontynuowano realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono **36.738** świadczeń wychowawczych na kwotę **18.250.564,00 zł**. Świadczenia zostały wypłacone na **3.276** dzieci wychowujących się w **2.029** rodzinach. W ramach tego świadczenia wydano **51** decyzji i **205** informacji.

3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”

Od lipca 2020 roku realizowany był program „Dobry Start”, tzw. świadczenie 300 plus. W ramach tego programu świadczenia trafiły do 1.434 rodzin. Ogólnie wypłacono kwotę 608.700,00 zł. dla 2.030 dzieci.

3.6. Fundusz alimentacyjny

W 2020 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **82** rodziny. Wypłacono **1.243** świadczenia na kwotę **532.334,00** zł. W sprawie funduszu alimentacyjnego wydanych zostało **120** decyzji.

3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2020 prowadzono postępowanie wobec **298** dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2020 wynosiła **330.383,96** zł, co w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowi **62,06%**. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się **36** dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe.

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2020** Ośrodek opłacił składkę dla **28** osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę **25.206,44** zł.

3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie **687.812,66** zł, w tym z PFRON **610.031,24** zł, ze środków powiatu bydgoskiego kwota **67.781,42** zł., natomiast ze środków Urzędu Miasta i Gminy Solec Kujawski kwota **10.000,00** zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu. W 2020 roku uczęszczało do niej **30** osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę

niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy. Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, pracowni gospodarstwa domowego oraz pracowni rzemiosła twórczego. Poza zajęciami, w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa w postaci zajęć indywidualnych i grupowych oraz spotkania z psychologiem (grupy spotkaniowo-treningowe, mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

W 2020 roku, w związku z pandemią koronawirusa wiele z zaplanowanych na rok działań nie zostało zrealizowanych. Na początku roku, w ramach współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Solcu Kujawskim, uczestnicy wzięli udział w: XIII Integracyjnym Turnieju Darta oraz XII Integracyjnym Turnieju Tenisa Stołowego.

W okresie sprawozdawczym, z uwagi na pandemię koronawirusa SARS-Cov-2, zajęcia dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej były zawieszane, zgodnie z zaleceniami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, w terminach:

- od 12 marca do 26 maja 2020 roku,
- od 21 października 2020 roku do odwołania.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim wspierał uczestników w formach, na które pozwalały przepisy oraz możliwości techniczne uczestników. W czasie zawieszenia zajęć instruktorzy utrzymywali regularny kontakt telefoniczny z każdym uczestnikiem. Prowadzone były rozmowy wspierające oraz o sprawach codziennych. Przeprowadzono **1.110 rozmów telefonicznych z uczestnikami**. W sytuacjach tego wymagających udzielano wsparcia i wskazówek w zakresie rehabilitacji ruchowej w warunkach domowych. Instruowano uczestników w jaki sposób można poprawić kondycję fizyczną we własnym zakresie oraz jakimi domowymi sposobami można zapobiegać bądź postępować w zdarzeniach losowych. Zachęcano do większej aktywności fizycznej na świeżym powietrzu (zgodnie z wytycznymi GIS dotyczących obostrzeń) oraz ćwiczeń fizycznych z udzieleniem instruktażu prawidłowego wykonywania. Psycholog prowadził szeroko rozumianą pomoc psychologiczną głównie poprzez udzielanie wsparcia

emocjonalnego, prowadzenie psychoedukacji oraz pomoc w ustaleniu konkretnych działań zmierzających do poradzenia sobie z problemem. Udzielał wsparcia w odzyskaniu równowagi emocjonalnej, poczuciu wpływu na swoje życie, opanowaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem. Prowadzona była edukacja zdrowotna w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną. Na bieżąco informowano uczestników o obostrzeniach i zasadach funkcjonowania społecznego. Każdy uczestnik mógł liczyć na indywidualne podejście ze strony instruktora. Przedstawiano uczestnikom alternatywne formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem umiejętności nabytych w warsztacie. Każdy uczestnik, poza kontaktem telefonicznym z instruktorem, miał możliwość kontaktu osobistego w placówce, ale tylko w sytuacji tego wymagającej i z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (np. pomoc przy przygotowaniu i złożeniu dokumentów tak aby terminy zostały dotrzymane). W okresie zawieszenia działalności placówki instruktorzy szyli maseczki ochronne, które w pierwszej kolejności otrzymywali uczestnicy WTZ oraz ich rodziny. Ponadto wykonywali prace porządkowe w placówce i wokół placówki oraz drobne remonty. W listopadzie 2020 roku instruktorzy wypełniali zdalnie lub indywidualnie z uczestnikami dokumenty w celu uzyskania wsparcia finansowego z Modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi realizowanego przez PFRON.

W grudniu 2020 roku pracownicy Warsztatu we współpracy z MGOPS zgłosili kwalifikujących się uczestników na pomoc w formie posiłków dowożonych do miejsca zamieszkania przez podmioty ekonomii społecznej w związku z przeciwdziałaniem skutkom wystąpienia COVID-19 realizowanego przez ROPS w Toruniu.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM

1. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. 2010r., Nr 218, poz. 1439) i jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2020 roku pracownicy socjalni nadal kładli duży nacisk na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie **73** kontraktów socjalnych. Łącznie **33** rodziny podjęły współpracę z asystentem rodziny i ta wartość utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczba rodzin objętych wzmożoną pracą socjalną w 2020 wyniosła **147 rodzin**. Ponadto, w 2020 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali między innymi następujące projekty socjalne: „Wspieramy rodzinę” i „Otwórzmy serca – świąteczna pomoc potrzebującym”.

2. Zespół Interdyscyplinarny i procedura „Niebieskie Karty”

W okresie sprawozdawczym odbyły się **4** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane

z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

Tabela 8 Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”

L.p.	Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Rok 2019	Rok 2020
1.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
2.	Liczba formularzy Niebieskie Karty – A, przekazanych do przewodniczącego ZI, w tym:	74	62
	przekazanych przez policję	41	48
	przekazanych przez pomoc społeczną	28	12
	przekazanych przez oświatę	3	1
	przekazanych przez ochronę zdrowia	1	1
3.	Liczba rodzin objętych procedurą ogółem, w tym z roku poprzedniego	92	80
		31	30
4.	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę	61	50
5.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą	193	171
6.	Liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą	53	48
7.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska Karta – A, jako osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:	68	56
	kobiety	51	41
	mężczyźni	5	7
	małoletni	12	8
8.	Liczba osób wskazanych w formularzu Niebieska – Karta – A jako osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	65	50
9.	Liczba spraw skierowanych do prokuratury/policji	7	4
10.	Liczba zwolanych grup roboczych	61	50
11.	Liczba posiedzeń grup roboczych	209	157
12.	Liczba zakończonych procedur (w tym w roku poprzedniego)	66	63
13.	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny (zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	0	1

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

1. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

2. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zmianami).

Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2020 roku w Ośrodku zatrudnionych było 2 asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii COVID-19 w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2020” w formie dotacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla 1 asystenta, który spełniał warunki otrzymania dodatku w wysokości 1.700,00 zł.

W ubiegłym roku asystenci rodziny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierali **33** rodziny, w których wychowywało się łącznie **75** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 22,
- rodziny pełne – 6,
- konkubinaty – 4.

W 2019r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło **12** rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny z powodu zmiany miejsca zamieszkania – 4,
- osiągnięcie celów – 8.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku **16** rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2020 można uznać fakt powrotu **1** dziecka z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

W ramach działalności Punktu „Światełko” 18 dzieci w wieku od 6 do 15 lat borykające się z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz pochodzące z rodzin z problemem alkoholowym miały zapewnioną opiekę przez pięć dni w tygodniu

w godzinach 15.15 – 17.45. Do 11 marca 2020 roku zajęcia odbywały się stacjonarnie w budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Solcu Kujawskim, a każde z dzieci mogło skorzystać z podwieczorku. W ramach działalności oraz założonego programu odbywały się konsultacje z nauczycielami szkół i pedagogami, do których uczęszczają, na bieżąco współpracowano z rodzicami i opiekunami dzieci oraz w miarę potrzeb kontaktowano się z asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi. W czasie realizacji planu działań w punkcie poruszano z dziećmi tematykę uzależnień i zagrożeń współczesnego. Prowadzono także zajęcia komputerowe i ruchowe. Z uwagi na pandemię koronawirusa i odgórne zawieszenie zajęć w szkole od 12 marca 2020 roku wprowadzono pracę zdalną punktu, podczas której wychowawca wraz psychologiem prowadzili liczne rozmowy telefoniczne, poprzez SMS oraz komunikatory internetowe. Podczas krótkiego okresu prowadzenia zajęć stacjonarnie udało się zorganizować: spotkania okolicznościowe z okazji urodzin dzieci oraz tłustego czwartku, wyjście integracyjne na pizzę, integracyjny wyjazd do Torunia oraz kina w Bydgoszczy. Podczas każdego z wyjazdów dzieci miały zapewniony ciepły posiłek.

3. Wsparcie specjalistów

W celu dotarcia do klientów i udzielania im odpowiedniego wsparcia, wykorzystywano kolejną formę pomocy – wsparcie specjalistów. Przy Ośrodku działały:

- Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym (w ramach tego punktu było dwóch specjalistów: instruktor uzależnień i psycholog) – instruktor terapii uzależnień udzielił 32 porady i konsultacje 18 osobom, a psycholog udzielił 70 porad i konsultacji 40 osobom;
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych (instruktor terapii uzależnień) – instruktor terapii udzielił 16 porad 9 osobom;
- Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (kurator zawodowy, pedagog i psycholog) – psycholog udzielił 86 porad i konsultacji 41 osobom, kurator udzielił 71 porad i konsultacji 52 osobom, a pedagog udzielił 12 porad i konsultacji 9 osobom. Łącznie ze wsparcia w punkcie skorzystały 102 osoby;
- Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania narkomanii, działający na terenie soleckich szkół – udzielono 2 porady 2 osobom. Z uwagi na pandemię koronawirusa i nauczanie zdalne dyżury terapeutyczne były ograniczone lub nie odbywały się.

Wszystkie formy wsparcia dla klientów były bezpłatne, na konsultacje kierowali pracownicy socjalny, lub też sami klienci zgłaszali się do specjalistów, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

Projekt pn.: „Wspieramy Rodzinę”

Celem projektu było m.in.: uświadomienie rodzicom roli rodziny w życiu dzieci i roli rodziców w procesie wychowawczym, poprawa relacji interpersonalnych w rodzinie i zdobycie informacji na temat sposobów rozwiązywania problemów funkcjonujących w rodzinie.

W ramach projektu zorganizowano:

- grupę wsparcia z elementami edukacji
- edukację prawną dla rodziców
- indywidualne wsparcie psychologiczne dla dzieci i rodziców
- zabawę pn.: „Święto Rodziny” w restauracji „Jaskiniowa” w Solcu Kujawskim.

Projekt był zadaniem publicznym finansowanym ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

Projekt: „Otwórzmy serca – świąteczna pomoc potrzebującym”

W ramach projektu 30 osób starszych, samotnych otrzymało paczki świąteczne oraz ciepły posiłek, które wolontariusze z zachowaniem wszelkich środków ostrożności zawozili im do miejsc zamieszkania.

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

2. Wolontariat w MGOPS

W 2020 roku głównym partnerem Ośrodka była Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa oraz Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, współpracowano również z pedagogiem Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim. Projekt adresowany był do dzieci i młodzieży, do osób starszych oraz do osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Solec Kujawski.

Pomocą wolontariuszy objęto około 100 osób. Wolontariusze do marca 2020 roku pomagali dzieciom w świetlicy w odrabianiu zadań domowych, grali z nimi w gry i aktywnie spędzali czas. Od listopada 2020 roku Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizowała program rządowy „Wspieraj Seniora”, w ramach którego wolontariusze w związku z pandemią robili zakupy osobom starszym i dowozili je do ich miejsca zamieszkania, w celu zmniejszenia ryzyka zachorowania przez te osoby na koronawirusa COVID-19. W 2020 roku podpisano łącznie 17 porozumień z wolontariuszami.

Wolontariat stwarza szansę rozwoju osobistego i daje możliwość nabywania nowych kompetencji, rozwoju umiejętności i zainteresowań. Umożliwia wykorzystanie potencjału młodzieży i stanowi płaszczyznę integracji dla uczestniczących w nim stron.

3. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji

Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W okresie od stycznia do lipca 2020 roku realizowany był Podprogram 2019. Żywność wydano łącznie 362 osobom, w tym:

- 166 kobiet,
- 196 mężczyzn,
- 130 dzieci do lat 15,
- 12 osób powyżej 65 lat,
- 2 bezdomnych,
- 65 niepełnosprawnych.

Wydano 2.332 paczki, na łączną wagę 19.773,60 kg o łącznej wartości 93.531,00 zł.

W ramach środków towarzyszących finansowanych zrealizowano:

- Warsztat edukacji ekonomicznej dla 46 osób;
- Warsztaty pn.: „Zapobieganie marnowaniu żywności” dla 46 osób.

W ramach środków towarzyszących niefinansowych zrealizowano 2 działania dla 80 osób.

4. „Wspieraj seniora”

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w Polsce, w celu ochrony osób starszych, realizowany był rządowy program „**Wspieraj Seniora**”. Program adresowany jest do osób w wieku 70 lat i więcej, natomiast w szczególnych przypadkach do osób poniżej 70 roku życia.

W związku realizacją programu, seniorzy nieposiadający rodziny lub najbliższych mogących zabezpieczyć ich podstawowe potrzeby, a którzy z obawy o swoje zdrowie zdecydują się pozostać w domu, mogą skorzystać ze wsparcia. Wspomniana pomoc zabezpiecza seniorów, tak aby nie musieli oni opuszczać swoich domostw w celu dokonania zakupów. Osoby, które zgłoszą się z prośbą o pomoc w tej formie mogą skorzystać z dostarczenia przez wolontariuszy niezbędnych zakupów, zarówno artykułów spożywczych, higieny osobistej a także leków.

VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Różnorodność ludzkich potrzeb, sytuacje kryzysowe i niezaradność powodowały konieczność rozbudowania zakresu usług ponad te, które gwarantuje ustawa o pomocy społecznej. Stwarzało to pracownikom możliwość rozwijania własnej inicjatywy i pomysłowości, a także dało szansę uaktywnienia się w środowisku lokalnym. Problemy te Ośrodek Pomocy Społecznej rozwiązywał realizując pomoc w formie pracy socjalnej. W roku 2020 w związku z pandemią koronawirusa nie mogła zrealizować wszystkich zaplanowanych działań na terenie gminy. W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, raz w tygodniu udzielane były porady przez pracownika socjalnego, psychologa i kuratora zawodowego. Z uwagi na obostrzenia na terenie kraju porady i konsultacje odbywały się telefonicznie lub stacjonarnie z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i zgodnie z zaleceniami GIS i MZ. W ramach działalności punktu pracownicy między innymi:

- udzielali osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom,
- monitorowali sytuację rodzin, w których istniało zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodziło do przemocy, do czasu ustania tego zjawiska,
- współpracowali z Policją, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowym,
- prowadzili dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu,
- współpracowali z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego,
- pomagali klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozwы, wnioski, zawiadomienia).

VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej

W 2020 roku w Ośrodku realizowane były 3 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”, „Między nami aktywnymi Seniorami” oraz „Aktywni wykwalifikowani”.

1. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”

Od 1 listopada 2018 roku do 31 maja 2021 roku Ośrodek realizuje projekt pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT. Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla 15 osób, utworzenie 3 mieszkań chronionych wspieranych i objęcie wsparciem 12 opiekunów faktycznych osób zależnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Solec Kujawski. Udział w projekcie jest bezpłatny, a całkowita wartość projektu wynosi 257.339,00 zł, z czego wkład UE wynosi 85%. Projekt, którego realizacja rozłożona jest na 30 miesięcy, składa się z trzech kluczowych zadań.

Zadanie 1

W 2020 roku zakończono realizację wsparcia dla I grupy uczestników, którzy objęci byli wsparciem fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania. Od 1 marca 2020 roku do 31 maja 2021 roku 6 kolejnych uczestników zostało zdiagnozowanych przez lekarza odnośnie wskazań i zakresu wsparcia w ramach usług fizjoterapeuty, opracowano dla nich indywidualny plan wsparcia przez fizjoterapeutę. Wsparcie fizjoterapeuty dostępne jest przez 7 dni w tygodniu przez okres 15 miesięcy. Każdy z uczestników projektu został objęty wsparciem w wymiarze od 2 do 4 godzin tygodniowo w zależności od wskazań lekarza. Fizjoterapeuta otrzymuje kilometrówkę zgodnie ze stawkami obowiązującymi w regulaminie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wymiarze 100

km miesięcznie na dojazd do uczestników projektu. Na potrzeby fizjoterapii został zakupiony specjalistyczny sprzęt - dwukanałowy aparat do elektroterapii i ultradźwięków, dzięki któremu fizjoterapeuta w domu uczestnika projektu będzie mógł przeprowadzać zarówno zabiegi prądami leczniczymi, jak i prowadzić elektrodiagnostykę, terapię ultradźwiękową i terapię kombinowaną.

Zadanie 2

W okresie sprawozdawczym zakończono wsparcie opiekunów faktycznych, którzy skorzystali ze spotkań z psychologiem, pielęgniarką oraz prawnikiem. Uczestnicy otrzymali wsparcie psychologa oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, które jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki, skorzystali z porad pielęgniarki, które ułatwią opiekunom wykonywanie codziennych czynności przy osobie niesamodzielnej lub z niepełnosprawnościami w sposób bardziej profesjonalny i z mniejszym obciążeniem dla zdrowia opiekuna jak oraz porad prawnika, które pomogą w zrozumieniu przepisów i pozwolą na egzekwowanie przysługujących praw.

Zadanie 3

W sierpniu 2020 roku wyposażono 3 mieszkania chronione, w których od września 2020 roku mieszkają 3 osoby (2 mężczyzn i 1 kobieta), które przez okres 9 miesięcy są objęte usługami opiekuńczymi 7 dni w tygodniu po 3 godziny oraz wsparciem psychologa, pracownika socjalnego i opiekuna mieszkań.

2. „Między nami aktywnymi Seniorami”

Od 4 maja 2020 roku do 31 marca 2021 roku Ośrodek realizuje projekt pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT.

Celem projektu jest utworzenie i wyposażenie Klubu Samopomocy w budynku przy Placu Jana Pawła II 4 w Solcu Kujawskim oraz realizowanie w nim wsparcia w ramach

środków projektowych przez okres 7 miesięcy dla 15 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto projekt obejmuje również rozwój niestacjonarnych specjalistycznych usług opiekuńczych poprzez wsparcie terapeuty zajęciowego i/lub psychologa w miejscu zamieszkania. Tą formą wsparcia mają zostać objęte w sumie 24 osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w dwóch grupach po 12 osób przez 5 miesięcy każda. Udział w projekcie jest bezpłatny, a łączna wartość projektu wynosi 272.277,00 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 231.435,45 zł. Projekt, którego realizacja rozłożona jest na 11 miesięcy, składa się z trzech kluczowych zadań.

Zadanie 1

W okresie sprawozdawczym 25 osób powyżej 60 roku życia otrzymało wsparcie terapeuty zajęciowego oraz psychologa w miejscu zamieszkania. Opracowano dla nich indywidualny plan wsparcia przez terapeutę zajęciowego i psychologa. Wsparcie dostępne jest przez 7 dni w tygodniu przez okres 5 miesięcy. Każdy z uczestników projektu został objęty wsparciem terapeuty zajęciowego w wymiarze od 4 do 8 godzin miesięcznie, a wsparciem psychologa do 2 godzin miesięcznie. Terapeuta zajęciowy otrzymuje kilometrówkę zgodnie ze stawkami obowiązującymi w regulaminie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wymiarze 100 km miesięcznie na dojazd do uczestników projektu. Na potrzeby specjalistycznych usług opiekuńczych zostały zakupione materiały do wszechstronnego wspierania percepcji zmysłowej i wsparcia terapeutycznego dla osób starszych.

Zadanie 2

W okresie sprawozdawczym utworzono i w pełni wyposażono Klub Samopomocy, w którym realizowane będzie zadanie III projektu.

Zadanie 3

Od 1 września 2020 roku łącznie 16 osób zostało objętych wsparciem w ramach zajęć w Klubie Samopomocy utworzonym w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4. Zajęcia w placówce odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 13.00. Każdy z uczestników ma możliwość skorzystania z przywiezienia, jak i odwiezienia do/z placówki, a także

ma zapewniony ciepły posiłek w trakcie zajęć. W ramach działalności Klubu do dyspozycji uczestników jest sala ogólna, sala rehabilitacyjna oraz pomieszczenie z w pełni wyposażonym aneksem kuchennym. Uczestnicy klubu mogą skorzystać ze wsparcia terapeuty zajęciowego, fizjoterapeuty, psychologa oraz opiekunki środowiskowej, którzy zatrudnieni zostali w ramach projektu. W związku z decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 października 2020 roku zajęcia stacjonarne w Klubie zostały zawieszane z dniem 21 października. W czasie zawieszenia zajęć pracownicy utrzymywali regularny kontakt telefoniczny z każdym uczestnikiem. Prowadzone były rozmowy wspierające oraz o sprawach codziennych. Fizjoterapeuta udzielał wsparcia i wskazówek w zakresie rehabilitacji ruchowej w warunkach domowych. Instruował uczestników w jaki sposób można poprawić kondycję fizyczną we własnym zakresie oraz jakimi domowymi sposobami można zapobiegać bądź postępować w zdarzeniach losowych. Zachęcano do większej aktywności fizycznej na świeżym powietrzu (zgodnie z wytycznymi GIS dotyczących obostrzeń) oraz ćwiczeń fizycznych z udzieleniem instruktażu prawidłowego wykonywania. Psycholog prowadził szeroko rozumianą pomoc psychologiczną głównie poprzez udzielanie wsparcia emocjonalnego, prowadzenie psychoedukacji oraz pomoc w ustaleniu konkretnych działań zmierzających do poradzenia sobie z problemem. Udzielał wsparcia w odzyskaniu równowagi emocjonalnej, poczuciu wpływu na swoje życie, opanowaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem. Prowadzona była edukacja zdrowotna w związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną. Na bieżąco informowano uczestników o obostrzeniach i zasadach funkcjonowania społecznego. Każdy uczestnik mógł liczyć na indywidualne podejście ze strony pracownika. Wsparcie od tego terminu realizowane było w formie zdalnej. Uczestnicy mieli dowożone materiały do samodzielnej pracy oraz byli w stałym kontakcie telefonicznym z pracownikami. Terapeuta zajęciowy przedstawiał uczestnikom alternatywne formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem umiejętności nabytych w placówce. Przygotowywał i wraz z opiekunką środowiskową dostarczał im potrzebne materiały do ich realizacji.

3. „Aktywni wykwalifikowani”

Od 1 października 2020 roku do 31 sierpnia 2021 roku Ośrodek realizuje projekt pn.: „Aktywni wykwalifikowani” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT.

Celem projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 12 osób z terenu gminy Solec Kujawski poprzez aktywizację społeczną i zawodową oraz realizację Programu Aktywności Lokalnej. Udział w projekcie jest bezpłatny, a łączna wartość projektu wynosi 144.786,06 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 123.068,15 zł. Projekt, którego realizacja rozłożona jest na 11 miesięcy, składa się z dwóch kluczowych zadań.

Zadanie 1

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej, w ramach którego w październiku 2020 roku wyposażono salę szkoleniową i pomieszczenie z aneksem kuchennym, w którym wsparcie otrzymają wszystkie osoby biorące udział w projekcie. W ramach tego zadania 6 uczestników projektu od listopada 2020 roku objętych zostało pracą socjalną, w ramach której została stworzona indywidualna ścieżka reintegracji dla każdego z nich. Ponadto od listopada 2020 roku raz w miesiącu odbywają się indywidualne spotkania z psychologiem, których celem jest motywowanie do zmiany oraz wsparcie w codziennym rozwiązywaniu problemów. W ramach realizacji zadania zaplanowane są również: warsztaty umiejętności wychowawczych, zajęcia ze specjalistą ds. poprawy wizerunku, grupa samopomocowa, wyjazdy/wyjścia integracyjne uczestników oraz realizacja kursu pierwszej pomocy przedmedycznej. Z uwagi na pandemię koronawirusa działania te będą miały miejsce w zmienionych formach, zgodnych z wytycznymi GIS i MZ w 2021 roku.

Zadanie 2

Aktywizacja społeczna i zawodowa 6 uczestników projektu od listopada 2020 roku objętych zostało pracą socjalną, w ramach której została stworzona

indywidualna ścieżka reintegracji dla każdego z nich. Każdy z uczestników tej części projektu otrzyma zasiłki wypłacone zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz w późniejszym terminie otrzyma stypendium szkoleniowe. W ramach realizacji zadania zaplanowane są również: trening kompetencji i umiejętności społecznej, warsztaty motywujące, wyjazdy/wyjścia integracyjne, poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe oraz kursy zawodowe. Z uwagi na pandemię koronawirusa działania te będą miały miejsce w zmienionych formach, zgodnych z wytycznymi GIS i MZ, w 2021 roku.

IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami, podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- TPP Thermoplastics Polska Sp. z o. o.
- Przedszkole „Promyczek”;
- Radni Rady Miejskiej;
- Rodzice dzieci uczęszczających na zajęcia „Gigusie” w Soleckim Centrum Kultury.

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- szkoły,
- prokuratura,
- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Soleckie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- Punkt „Światełko”,
- Muzeum im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim.

- Grupa Ratownictwa Specjalistycznego - Organizacja Proobronna „BIZON” im. gen. Augusta Emila Fieldorfa.

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie Wspierania Rodzin,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Solca Kujawskiego,
- ochrona zdrowia.

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- Punkt „Świąteczko”,

X. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2020 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”. Realizowany był także rządowy program „Dobry Start”, potocznie nazywanym świadczeniem 300+.

W 2020 roku ogółem 581 rodzin skorzystało z pomocy i wsparcia, z tego 205 rodzin zostało objętych pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. W stosunku do roku 2019 liczba rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia nieznacznie spadła. Więcej osób podjęło zatrudnienie, a w połączeniu ze zwiększonym wsparciem socjalnym rodzin (500+ i 300+), o 6,29% spadła liczba rodzin korzystających ze wsparcia finansowego i rzeczowego. Pomimo wzrostu zasobności rodzin, wprost proporcjonalnie nie spadła ilość problemów, z którymi rodziny nadal się borykają.

W związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 i związanymi z nią obostrzeniami wiele z zaplanowanych na ten okres działań nie zostało zrealizowanych, a wsparcie, które miało miejsce w 2020 roku, odbywało się z zachowaniem szczególnej ostrożności i zgodnie z zaleceniami GIS i MZ.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w Polsce, w celu ochrony osób starszych, realizowany był rządowy program „**Wspieraj Seniora**”. W związku realizacją programu, seniorzy nieposiadający rodziny lub najbliższych mogących zabezpieczyć ich podstawowe potrzeby, a którzy z obawy o swoje zdrowie zdecydują się pozostać w domu, mogli skorzystać ze wsparcia. Wspomniana pomoc zabezpieczała seniorów, tak aby nie musieli oni opuszczać swoich domostw w celu dokonania zakupów. Osoby, które zgłaszały się z prośbą o pomoc w tej formie mogły skorzystać z dostarczenia przez wolontariuszy niezbędnych zakupów, zarówno artykułów spożywczych, higieny osobistej a także leków.

W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka podejmowali szereg działań w celu wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, głównie

poprzez objęcie tych rodzin asystenturą. Łącznie tą formą pomocy objęto 33 rodziny. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających w kierunku pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami socjalnymi. Rodziny, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmoczoną pracą socjalną. W 2020 roku 2 dzieci powróciło z pieczy zastępczej. 1 dziecko usamodzielniało się a 1 powróciło do domu rodzinnego. Rodzina ta została objęta wsparciem asystenta rodziny w dążeniu do pełnego usamodzielnienia się.

W ramach pracy socjalnej podejmowano działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2020 roku prowadzono 80 procedur „Niebieskie Karty”, z czego 30 było kontynuacją roku poprzedniego. W toku prowadzenia procedury 1 dziecko zostało odebrane z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym wzrosła liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy. W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców od października 2020 roku Ośrodek realizuje projekt pn.: „**Aktywni wykwalifikowani**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020. Jego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 12 osób z terenu gminy Solec Kujawski poprzez aktywizację społeczną i zawodową oraz realizację Programu Aktywności Lokalnej.

Nadal priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu, zakupie leków i opału. W gminie Solec Kujawski nadal obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata 2019 – 2023, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę wsparcia osób trzecich, zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych,

wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu objęto osoby, które najbardziej w danej chwili takiego wsparcia potrzebowały.

Aby przeciwdziałać dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych Ośrodek realizował program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**”, którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in.: przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwianiu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej.

Ośrodek kontynuował realizację projektu, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych**”. W ramach tego projektu osoby wymagające wsparcia objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów, a ich opiekunów faktycznych wsparciem psychologa, pielęgniarki oraz prawnika. Ponadto w sierpniu 2020 roku w pełni wyposażono 3 mieszkania chronione wspierane, które utworzone zostały w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4. Od września 2020 roku 3 uczestników projektu zamieszkało w nich nieodpłatnie. Osoby te zostały objęte wsparciem opiekunki środowiskowej, psychologa, pracownika socjalnego i opiekuna mieszkań chronionych.

W 2020 roku rozpoczęła się realizacja projektu pn.: „**Między nami aktywnymi Seniorami**” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, w ramach którego w zrewitalizowanym budynku przy Placu Jana Pawła II 4 utworzono i w pełni wyposażono Klub Samopomocy oraz świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w postaci wsparcia terapeuty zajęciowego i/lub psychologa. W Klubie Samopomocy uczestnicy mogli skorzystać ze wsparcia terapeuty zajęciowego, fizjoterapeuty, psychologa i opiekunki środowiskowej oraz mieli

zapewniony ciepły posiłek. Każdy z uczestników miał możliwość skorzystania z przywiezienia, jak i odwiezienia do/z placówki.

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych czy z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania.

W 2020 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywano do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były z myślą o mieszkańcach Solca Kujawskiego.

X. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2021 ROKU

Kierując się art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej opracowano dokument przedstawiający działania realizowane w 2021 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Takie zestawienie daje możliwość dokonania analizy oraz rzetelnej oceny zachodzących zjawisk wśród osób korzystających z różnych form pomocy. W oparciu o powyższe sprawozdanie pracownicy Ośrodka opracowali plan działań na kolejny rok.

W 2021 roku zachodzi konieczność:

1. Wzmocnienia pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych, w szczególności poprzez zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych, zwłaszcza rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności poprzez:
  - a. projekty socjalne skierowane do rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
  - b. realizację programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2021 rok”,
  - c. realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 – 2022.
2. Zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowania współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski poprzez:
  - a. realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Solec Kujawski,
  - b. realizację projektów socjalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.
3. Wspierania rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienia wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowania w środowisku poprzez:
  - a. zapewnienie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu zamieszkania, w tym: realizację programu rządowego „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”,

- b. zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych poprzez projekty socjalne skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych pod kątem aktywizacji i integracji społecznej,
  - c. realizację projektu „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnych”,
  - d. realizację projektu „Między nami aktywnymi Seniorami”,
  - e. realizację projektu „Aktywni i wykwalifikowani”.
4. Zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:
  - a. realizację świadczeń pomocy społecznej finansowej lub w naturze w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,
  - b. realizację wieloletniego, rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,
  - c. realizację Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” 2014 – 2020 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD),
  - d. realizację świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych,
  - e. monitorowanie realizacji, także w aspekcie finansowanym, systemu wsparcia finansowego rodzin z dziećmi na utrzymaniu pt. „Dobry Start”.
5. Prowadzenie aktywnej polityki senioralnej – wzbogacenie i rozszerzenie oferty dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
6. Rozbudowa systemu wsparcia środowiskowego.
7. Zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
8. Efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców.
9. Utrzymanie dobrej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami na terenie gminy i województwa.
10. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy osobom samotnym, jak i rodzinom w środowisku lokalnym.
11. Zapewnienie dzieciom i młodzieży zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom pomocy w placówkach wsparcia dziennego.

12. Dostęp do środków finansowych umożliwiających ciągle podnoszenie kwalifikacji kadry.

Zintegrowane działania mogą być gwarancją wypracowania jednolitego systemu wspierania rodziny w gminie Solec Kujawski, co w efekcie doprowadzi do sytuacji, gdzie rodziny będą funkcjonować na lepszym poziomie, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów oraz przy okazjonalnym wsparciu instytucji pomocowych.

Sporządziła:

Zatwierdziła:

SPIS TABEL

Tabela 1 Kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	4
Tabela 2 Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej	5
Tabela 3 Liczba wydanych decyzji administracyjnych	15
Tabela 4 Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2020 roku w odniesieniu do roku 2019	18
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej	19
Tabela 6 Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.	21
Tabela 7 Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2020 r.	28
Tabela 8 Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”	34

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2020 r.	15
Wykres 2 Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2019-2020	20